

Д.О. Холявко,
науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В Черняков,**
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

ДОСЛІДЖЕННЯ СХИЛЬНОСТІ ДО ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ УАБС

В Україні, де активно розвивається ринкова економіка, на сьогодні актуальною є необхідність росту малого бізнесу. Помітно також зростаюче бажання молоді володіти власним бізнесом. За результатами проведеного нами опитування, 80 % молодих людей віком від 17 до 20 років, що навчаються на економічному факультеті УАБС, бажають започаткувати власну справу.

Метою нашого дослідження є виявити, який відсоток із цих бажаючих володіє здібностями і схильністю до даного виду діяльності, і який вплив навчання у вищому навчальному закладі на розвиток даних здібностей.

Для дослідження було вибрано два психологічні тести, що вимірюють рівень розвитку таких якостей характеру, як цілеспрямованість, домінування, впевненість у собі, поступливість, негативізм, залежність, конформізм і імпульсивність (опитувальник самооцінки Т. Лірі, методика вимірювання імпульсивності В.А. Лосенкова), які можуть вплинути на успішність підприємницької діяльності індивіда; а також опитувальник професійної спрямованості (ОПС Д. Голанда).

Об'єктом дослідження були студенти I і III курсів економічного факультету.

Студенти I курсу в результаті дослідження (за трьома вказаними методиками) показали такі результати:

- 41 % – високий рівень здібностей і виражену схильність до підприємницької діяльності;
- 13,6 % – середній рівень здібностей;
- 45,4 % – низький рівень здібностей та несхильність до даного виду діяльності.

Результати дослідження, яке проведене зі студентами III курсу:

- 41 % – високий рівень здібностей і виражену схильність до підприємницької діяльності;
- 22,8 % – середній рівень вираження даних здібностей;
- 36,2 % – низький рівень здібностей та несхильність до даного виду діяльності.

Як видно з результатів дослідження, відсоток студентів зі значною схильністю до підприємницької діяльності від I до III курсу не змінився (41 %). Як бачимо, у процесі навчання значно зросла кількість студентів із середнім рівнем вираженості даних здібностей (I – 13,6 %; III – 22,8 %) у зв'язку з тим, що зменшилась кількість людей, що не схильні до даної діяльності (I – 45,4 %; III – 36,2 %). Слід зазначити, що у студентів III курсу значно зросло прагнення до домінування у порівнянні зі студентами I курсу.

За результатами дослідження, близько 60 % студентів віком від 17 до 20 років можуть досить успішно займатися підприємницькою діяльністю, адже вони виявили схильність і здібності до цього і наділені такими якостями, як цілеспрямованість, здатність до лідерства. А виявили бажання бути приватними підприємцями 80 %, тобто близько 20 % з них не мають необхідних якостей і, певна річ, не будуть успішними в даній діяльності.

Незначне зростання рівня здібностей до підприємницької діяльності у студентів (I курс – високий рівень (41 %) + середній (13,6 %) = 54,6 %; III курс – високий (41 %) + середній (22,8 %) = 63,8 %) у навчальному процесі і процесі становлення особистості, на нашу думку, можна пояснити тим, що III курс є моментом пошуку життєвого самовизначення, і, можливо, у подальшому тенденція до розвитку даних здібностей буде зростати. Щоб перевірити дану гіпотезу, наша подальша робота буде спрямована на вивчення динаміки розвитку цих здібностей на старших курсах (IV-V).

Холявко, Д.О. Дослідження схильності до підприємницької діяльності студентів УАБС [Текст] / Д.О. Холявко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: погляд у майбутнє: зб. тез доповідей за матеріалами Десятої науково-практичної конференції студентів (26 квітня 2007 р). – Суми: УАБС НБУ, 2007. – С. 36-38.